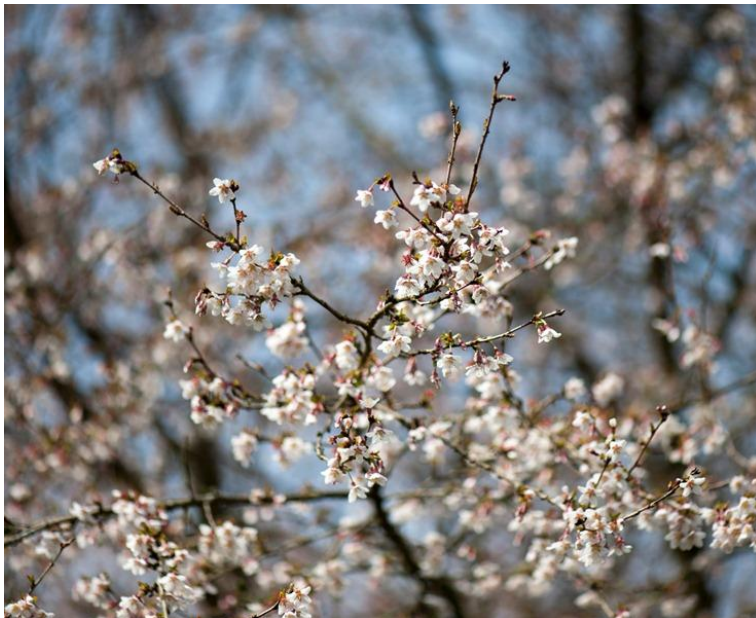

Tid til haven

Havetips uge 17

Af: Marianne Bachmann Andersen

Billede: Prydkirsebaer.jpg

Nu bliver det forår

Endelig synes de to cifrede varmegrader at præge DMI's vejrudsigt de næste par uger – dog uden overbevisende varmt forårsvejr, for temperaturen synes kun lige at holde sig mellem 10 og 15 grader. Til gengæld ligger det slet ikke i kortene, at nattefrosten kommer til at spille en rolle, så mon ikke det trods alt alligevel bliver et af de smukkeste forår? Sommerblomsterne kan for alvor plantes ud i bede og krukke. Træerne grønnes, de første bøgeplanter er sprunget ud, anemonerne er ved at afblomstre i bunden af skovene, som nu prydes af kodrivere og snart også ramsløg, skovmærker og skovsyrer. Tag en havepause og nyd løvskovens fantastiske forårslys. Stop også op og nyd de prægtige prydkirsebær, som netop nu står rundt i mange haver med et overdådigt antal små sarte enkeltblomster.

Prydkirsebær findes i flere sorter. De mest almindelige er:

Japansk kirsebær, *Prunus 'Hally Jolivette'*.

Mindre træ med fine tynde grene, lys rosa fyldte blomster med mørk midte.

Prydkirsebær, *Prunus incisa 'Kojou-No-Mai'*.

Tæt forgrenet med krogede grene. Rosa i udspring, men senere hvide blomster.

Japansk hængekirsebær, *Prunus 'Kiku-Shidare-Zakura'*.

Flad krone med stærkt hængende grene. Mange rosa, tætfyldte blomster.

Søjlekirsebær, *Prunus serrulata 'Amanogawa'*.

Søjleformet træ med sarte rosa blomster.

Japansk kirsebær, *Prunus serrulata 'Kanzan'*.

6 – 8 m højt storkronet træ med fyldte rosa blomster.

Billede: Rose.jpg

Er min rose død?

Det er vel nok et af de mest triste syn, som roserne i haven endnu engang udviser. Lange sorte grene helt ned til basis er for mange buket- og storblomstrede rosers vedkommende, et almindeligt syn dette forår. Selv har jeg ventet længe med at klippe mine roser ned i år. Det har nemlig været svært at afgøre, hvorvidt der var liv i grenene eller ej. Nu har jeg imidlertid fået klippet de fleste helt ned, for der har virkelig ikke været meget liv at spore i de overvintrede grene – faktisk er der flere af rosenplanterne, som jeg højst sandsynligt må grave op og erstatte med nye. Er du i tvivl om, dine rosers status, kan du blot afvente de næste ugers tilvækst. Det er ikke for sent at klippe dem tilbage selv om de har brudte knopper.

Dog har ikke alle roser taget lige meget skade. Buskroserne og de historiske roser synes at klare de kolde vintre bedre. Omvendt vil jeg udskifte et par af de slyngroser, som jeg sidste år gav en chance – dem kommer der vist ikke flere nye skud fra.

Hvordan planter man roser, hvor der før har stået roser?

Roser er krævende planter, som synes at udpine jorden mere, end andre af havens planter. I den professionelle rosenmark dyrker man ikke roser på samme mark, som man tidligere har dyrket roser på – der skal gå 6 – 10 år mellem hver gang, afhængigt af, hvor god jorden er. Fænomenet hedder jordtræthed og er et kompliceret samspil mellem nematoder, svampe, bakterier mv. Det kan jeg ikke vente på hjemme i min egen have.

Jeg udskifter simpelthen jorden i det plantehul, som min rose tidligere har vokset i. Jo mere jord, jeg udskifter des bedre. Når den gamle rose graves op, kan røddernes omfang indikere, hvor stort et hul, der skal genopfyldes.

Den nye jord blander jeg i en trillebør. Lidt overjord fra køkkenhaven iblandet Rosenjord fra havecentret blandes godt sammen og fyldes i plantehullet samtidig med, at jeg planter min nye rose. Husk at podestedet skal være ca. 10 cm under jordens overflade.

Billede: Mos i graes.jpg

Græsplænekur

Græsset grønnes også i denne periode. De fleste haveejere har allerede været over plænen med maskinen flere gange. Men ikke alle plæner er lige græsfyldte – faktisk er rigtig mange fyldt med mos. En nyslået mosgræsplæne ligner en katastrofe! Totter af gulligrønne mostotter ligger i bunker ovenpå plænen. De skal altså rives sammen og fjernes for at give plænen lys og luft.

Årsagen til mos i plænen er oftest mangel på lys, men vil rigtig mange steder også skyldes mangel på kalk og gødning. De enkelte græsplanter kræver næring for at kunne vokse. Som årene går, vil jorden hvori græsset vokser blive lettere surt. Det er meget vigtigt at kalke plænen hvert efterår/vinter eller tidlig forår. Dernæst er gødning midt marts, maj, juni og august være altafgørende for, at din plæne igen kan blive græsfyldt.

Alt i alt drejer det sig om at give græsset bedre betingelser for at vokse, end mos. Klipper du græsset for kort, har det svært ved at vokse sig stærkt. Sæt derfor klippehøjden op, indtil du kan se, at mosset trækker sig. På samme måde vil en fjernelse af mos i plænen hjælpe græsrodderne med at få mere luft. En plæneluftning med vertikalskærer, er en meget effektiv genoprettelse af plænen. I dit havecenter kan du få god vejledning og finde professionelle produkter til at genoprette din græsplæne.

Billede:Asparges 01.jpg

De første asparges

Køkkenhavens første grøntsag titter i disse dage op af jordens skorpe. Fra slutningen af april og frem til Sankt Hans kan du høste egne asparges til stor fornøjelse for hele familien. Det er oftest de grønne asparges, som vi dyrker i haven, men også de hvide er det muligt at lave selv.

Grønne asparges

Plant 3 planter pr. løbende meter bed. Rækkeafstand på 1,4 m. Planter på en solrig vokseplads i sandblandet havejord. Sørg for at renholde bedet for ukrudt. Vand i tørre perioder og gød med organiske gødning eller kompost omkring 1. juli. Tilfør kalk hvert efterår.

Hvide asparges

Plant 3 planter pr. løbende meter bed. Rækkeafstand på 1,9 m. Planter på solrig vokseplads i sandblandet jord. Når de første skud dukker frem, skal skuddene dækkes med jord. Denne proces fortsættes indtil en høj vold dækker rækken. Man høster de hvide asparges med et aspargesjern, som kan skære stænglerne af inde i volden. Vand i tørre perioder og gød med organisk gødning eller kompost efter endt høst omkring midten af juni måned, hvor jordvolden igen fjernes. Tilfør kalk hvert efterår.